

Välfärdsområdesstyrelsen 15.12.2025

Lägesöversikt över upphandlingar hos anknutna enheter och godkännande av principer för och uppmaningar till beredning av förnyande av förvaltningens system

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Virtanen Toni

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää hyväksyä seuraavat järjestelmien uudistamista ja sidosyksikköhankintoja ohjaavat periaatteet ja valmistelukehotukset:

- Hallinnon järjestelmiä uudistetaan tavoitteena kustannustehokas ja käyttäjäystävällinen järjestelmäkokonaisuus, joka mahdollistaa hallinnollisten prosessien korkean automatisaation;
- Yhtiöiden, joilta ei enää hankinta palveluita, osakkuuksista luopumista valmistellaan tarvittaessa;
- Yhtiöiden, joissa sidosyksikköhankinnat ovat jatkossakin kustannusvaikuttavin tapa palveluiden järjestämiseen ja mahdollinen hankintalain muutos edellyttää omistususuuden kasvattamista, valmistellaan tarvittaessa omistususuuden kasvattamista. Aluehallitus päättää uusien osakkeiden hankinnoista/merkitsemisistä erikseen ja
- Aluehallitukselle tuodaan kevään 2026 aikana esittely hankintalain muutoksista, sidosyksikköhankinnoista ja hallinnon järjestelmien uudistamisesta.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Taustaa

Aluevaltuusto on aikaisemmin päättänyt sidosyksikköjä koskevista omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta (Aluevaltuusto 10.12.2024 § 67). Tässä päätöksessä käsitellään järjestelmien uudistamista ja sidosyksikköhankintoja ohjaavia periaatteita sekä annetaan asiaan liittyviä valmistelukehotuksia.

Hyvinvointialueen käynnistämisvaiheessa sidosyksikköhankintoja on jouduttu käyttämään laajasti hyvinvointialueuudistuksen voimaannpanon nopeasta aikataulusta johtuen. Hyvinvointialue osti esimerkiksi Espoon alueen toimipisteiden ruokahuollon varmistamiseksi osuuden Espoon kaupungilta Espoo Catering Oy:stä (Aluehallitus 10.10.2022). Ateriahuollon kilpailutuksen valmistuttua vuonna 2024 hyvinvointialue lopetti palveluostot yhtiöltä ja irtautui yhtiöstä. Järjestämisvastuun siirtyessä hyvinvointialueelle, talouden ja palkkahallinnon kriittiset perustoiminnot päätettiin esiselvityksen perusteella hankkia sidosyksikköhankintana Sarastia Oy:ltä (Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin 28.01.2022 § 25 ja § 26). Tällä hetkellä hyvinvointialue on kilpailuttanut ja kilpailuttamassa Sarastialta ostamiaan palveluita.

Hyvinvointialueen ensimmäisinä toimintavuosina talouden tasapainottaminen on ollut keskeisessä osassa toiminnan johtamista. Talouden tasapainotustoimenpiteitä on löydetty laajalta rintamalta, ja samassa yhteydessä on arvioitu myös sidosyksikköhankintojen kilpailuttamista. Kilpailutuksiin liittyvät potentiaaliset kustannussäästöt on arvioitu pieniksi tai epävarmoiksi, joten sidosyksikköhankintojen kilpailutus ei ole noussut kustannussäästöjen näkökulmasta keskeiseksi osa-alueeksi. Samaan aikaan yhtäaikaisten ja laajavaikutteisten palvelutuotantoon kohdistuvien muutosten määrää on ollut tarpeen hallita.

Vaikka hankintalakiin valmistellaan muutoksia sidosyksikköhankintoihin liittyen, eivät suunnitellut muutokset ole oleellinen ajuri hallinnon järjestelmien uudistamiselle ja hyvinvointialueen konserniyhtiöiden omistajuuden tarkastelulle. Keskeistä on tuottaa palvelut kustannusvaikuttavasti, hyvällä toimintavarmuudella ja erityisesti hallinnollisten prosessien automaation mahdollistaen.

Nykytilanne

Hyvinvointialueen osakeomistusten taustalla on sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluiden järjestämisvastuun siirtyminen kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Hyvinvointialueelle

siirtyneet tai hankitut yhtiöomistukset on jaettavissa neljään kategoriaan, joihin kuhunkin kuuluvat yhtiöt on tarkemmin kuvattu alla. Kategorioita ovat:

1. Varsinaisen palvelutuotannon ja palvelutuotannon tukitoimintojen turvaamiseksi ostetut osakkuudet
2. Erityisesti digipalveluihin liittyvät julkishallinnon ict-palveluntuottajien osakkuudet
3. Hyvinvointialueelle voimaanpanolain (616/2021) nojalla siirtyneet osakkuudet
4. Lakisääteiset tai siihen rinnastuvat osakkuudet

Varsinaisen palvelutuotannon ja palvelutuotannon tukitoimintojen turvaamiseksi on päätetty ostaa seuraavien yhtiöiden osakkeita:

- Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n omistuksella pyritään osaltaan varmistamaan henkilöstöressurssien saatavuus (Aluehallitus 12.09.2022 § 123).
- Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:n kautta hankitaan tekstiilihuollon palveluita. (Aluehallitus 16.12.2024 § 220).
- Numera palvelut Oy (Sarastia) valikoitui järjestämisvastuun siirtyessä hyvinvointialueen talous- ja palkkahallinnon perustoimintojen tuottajaksi (Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin 28.01.2022 § 25 ja § 26).
- Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy toimii hyvinvointialueiden edunvalvojana, yhteistyöfoorumina ja tarjoaa alueille asiantuntijapalveluita (Aluehallitus 20.03.2023 § 38).

Hyvinvointialueen digipalvelujen inhouse-palvelutuotantoon liittyviä osakeomistuksia ovat seuraavat julkishallinnon ict-palveluntuottajien osuudet:

- Tiera Oy tarjoaa mm. loppukäyttäjä- ja päätelaitepalveluita sekä konesalipalveluita (Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin 26.11.2021)
- 2M-IT Oy ict-järjestelmien asiantuntijapalvelut (Espoolta, Aluehallitus 28.11.2022 § 190)
- Istekki Oy tarjoaa mm. tieto- ja puheliikenne sekä integraatoratkaisuja (Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin 26.11.2021)

Hyvinvointialueelle kunnilta voimaanpanolain (616/2021) nojalla siirtyneitä osakeomistuksia ovat

- Uudenmaan Vammaispalvelut Oy, joka omistaa ja hallinnoin kehitysvammaisten palveluille tarkoitettuja vuokra- ja toimitiloja sekä tarjoaa näihin liittyviä asiantuntijapalveluita.

- Uudenmaan Työterveys Oy on työterveyshuollon alueellinen järjestämisvastuuyhtiö.

Hyvinvointialueen lakisääteisiä tai siihen rinnasteisia osakeomistuksia ovat

- Maakuntien tilakeskus Oy, joka on tilapalveluiden erityistehtäväyhtiö.
- DigiFinland Oy on Sote- ja pelastustoimen ICT-palveluyhtiö.

Edellä mainittujen yhtiöiden lisäksi hyvinvointialue on myynyt osakeomistuksensa Espoo Catering Oy:ssä kauppasopimuksen mukaisesti takaisin Espoon kaupungille (Aluehallitus 16.12.2024 § 218). Hyvinvointialueuudistuksen myötä päällekkäiseksi toiminnaksi jäänyt Sosiaalitalo Oy päätettiin omistajien yhteispäätöksellä purkaa (Aluehallitus 11.09.2023 § 133). Asiakas- ja potilastietojärjestelmän kilpailutuksen lopputuloksena hyvinvointialue on parhaillaan irtautumassa omistuksestaan Oy Apotti Ab:ssa.

Tuleva suunnitelma

Hyvinvointialueen yhtiöomistukset arvioidaan ja niihin liittyviä muutoksia lähdetään toimeenpanemaan päätösosassa mainittujen periaatteiden ja valmistelukehotteiden pohjalta, huomioiden aluevaltuuston päättämät omistajaohjauksen periaatteet ja konserniohjeen. Järjestelmäkokonaisuuden uudistusta sekä valmistelukehotteiden toimeenpanoa toteutetaan riippumatta hankintalain sidosyksikköihin kohdistuvan säätelyn mahdollisista muutoksista.

Toimivalta

Hallintosäännön 42 § kohdan 9 mukaan aluehallituksen tehtävänä on vastata hyvinvointialuekonsernin konserniohjauksen ja konsernivalvonnan järjestämisestä sekä konserniohjauksen periaatteiden ja konserniyhteisöille asetettavien tavoitteiden valmistelusta.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

Beslutshistoria